

'T IS GOED

*'t Is goed in 't eigen hart te kijken
nog even voor het slapen gaan
of men van dageraad tot avond
geen enkel hart heeft zeer gedaan.*

A.N.

De muggezifter zou beter zijn mond houden! heb ik dikwijls op de kaai horen verkondigen, want de waarheid mag niet altijd gezegd worden en de pot verwijft de ketel dat hij zwart is...

Wij, muggezifters van de kust, aanvaarden alle waarheden van de grootte van een koe; wij hebben daarom ook in de laatste tijd zoveel mogelijk gezwegen, maar nu het Kerstdag wordt en wij, zoals alle mensen van goede wil, de vrede verwachten, nu moeten wij onze taak volbrengen en ons kerstliedeke zingen, ieder op zijn beurt en ieder op zijn manier.

Misschien, als wij in het eigen hart durven kijken, zullen wij beseffen dat wij iemand hebben «zeer» gedaan en dat zullen de os en de ezel niet dulden.

I

Het kind dat in de Kerstnacht werd geboren zou later veroordeeld worden tot de kruisdood. Onder het symbool van het kruis werden sindsdien oorlogen ontketend en martelaars geofferd; het kruis is uit de wereld niet meer weg te denken.

Is het in dezelfde betekenis van offer en dood dat VICTOR het kruis heeft opgenomen om als een moderne Pieter de Kluizenaar, een kruistocht te prediken en aldus de geboorte van een kind in die verre Kerstnacht te huldigen en te eren?

Ik weet niet of VICTOR al dan niet regelmatig aan het Kerstkind denkt, dat is tenslotte zijn persoonlijke zaak en zijn persoonlijk recht, maar ik kan niet geloven dat VICTOR zijn kruistocht met diep godsdienstige gevoelens is begonnen; waaruit zou volgen dat zijn vlag een verkeerde lading moet dekken. En als het zo is, dan had VICTOR geen houten kruis maar een ijzeren scheepsanker moeten torsen, zo verondersteld mag worden dat zijn tocht geen kruistocht was maar een poging om de levensmogelijkheden van de visserij te bevorderen.

Eigenlijk draag ik VICTOR geen kwaad hart toe; eigenlijk zou ik VICTOR moeten benijden. Hij gaat door het leven op een moderne manier: hij verzorgt zijn reclame: hij gaat door het leven met een onbekommerd hart: want wanneer men met hem lacht, haalt hij een andere en grotere stunt uit!

Een dergelijke levenswandel zou moeten onbesproken zijn; men zou hem moeten met rust laten; hem een stille werker laten zijn, die in de vergetelheid zijn resultaten zoekt, want het is niet goed gedurig voor de TV en de pers te komen: de mensen zouden kunnen twijfelen aan de waarachtigheid en het nut van dergelijke akties.

Het is Kerstdag en ik wil in het eigen hart kijken: ik geloof niet dat VICTOR zelf naar de TV loopt en zelf de pers uitnodigt. Ik wil geloven dat VICTOR het goed meent met de visserij.

Dat ik niet wil geloven dat zijn werk enig nut kan hebben, is mijn persoonlijke zaak en mijn persoonlijk recht.

II

Men vraagt me in mijn eigen hart te kijken.

Ik heb het gedaan en ik krijg medelijden met mezelf. Het is geen aangenaam werk te moeten muggeziften; men moet de vuile was aan de draad hangen; men moet de sluwe geheimpjes openbaar maken en men moet de kwade bedoelingen van Jan en Pol in de gazet publiceren. Het is niet aangenaam, het is triestig en ten lange laatste voelt men zich bedreigd.

Als ik op de kaai sta, kijk ik angstig rond of niemand me in het water zal stoten; als ik me op de Opex een partij wil manillen, blijf ik vrezen dat iemand's vuist mijn neus zal zoeken en als ik in Zeebrugge rondloop, wordt ik met de vinger nagewezen. Het is niet aangenaam.

Ik voel me de beul van Londen; het vonnis dat anderen hebben uitgesproken moet ik volvoeren en de laagste en ergste vloeken worden naar mijn hoofd geslingerd.

Als alles zou goed gaan, als iedereen het goed zou menen, als iedereen zou aanvaarden dat er bazen en knechten zijn, dat een pen zo dienstig kan wezen als een visplank, een relatie zo nuttig is als een decca, dan zou er geen muggezifter moeten zijn, want er zou geen jaloersheid heersen, geen pretentie en geen onrechtvaardigheid.

Maar zo lang een moeder geen bed KRIJGT om haar kind te kopen en met haar zwangere schoot in een stal moet kruipen bij een os en een ezel, zo lang zal er gemuggezift worden om het onrecht, de nijd en de afgunst te kunnen aanklagen.

Ik wens u een kalme Kerstnacht.

III

't Is goed dat er allerlei soorten mensen bestaan, goeden en braven, slechten en schurken, want moest iedereen gelijk zijn, dan zou ik mijn drukinkt mogen uitzuipen en met een zwarte mond trachten een ander baantje te krijgen.

Maar voor de zoveelste keer wordt het Kerstnacht en voor de zoveelste keer moeten we vaststellen dat er niets veranderd is. De wereld blijft vechten, de mens blijft hunkeren, de diktator blijft moorden en de goede huisvader blijft gekweld met zorgen over zijn kinderen. Ook in de visserij is er niets veranderd.

Ik kan nu nog zoveel aanklagen als ik wil, iedereen blijft zijn gedacht doen, leeft als een vat vol argwaan, spreekt als een profeet, vecht om de tegenstander klein te krijgen en denkt één dag op de 365 dat het Kerstdag is en dat hij verstandiger zou moeten worden. 't Is goed!

't Is verschrikkelijk goed te preken in de woestijn en sprinkhanen te eten, want moest ik dit niet doen, moest ik niet trachten de profiteurs aan te klagen en niet ijveren om enkele sukkelaars te helpen, misschien dat ik dan zelf zou trachten met allerlei middelen, loense en slechte, mijn kollegas en de anderen de keel af te bijten.

't Is goed dat mijn vriend de boekhouder kwaad is, dat mijnheer de zeevaartinspekteur op een afstand blijft, dat de door mij gewaardeerde reder mij niet waardeert, dat Jules mij beschimpt en dat Jan mijn zwakke plek zoekt.

Morgen ben ik misschien dood; misschien sterf ik binnen 20 jaar. En ook dat is goed, want eeuwig blijven vechten voor een droom is waarschijnlijk ook niet mogelijk.

Men zingt in de Kerstnacht van vrede voor alle mensen van goede wil — en dat is goed — en ik wil meezingen.

't Is Kerstdag. 't Is goed.

DE MUGGEZIFTER.